SVEUČILIŠTE U RIJECI
FILOZOFSKI FAKULTET

Sveučilišni diplomski studij
Povijest i interpretacija baštine
(dvopredmetni)

Izvedbeni planovi
zimski semestar akademske godine
2026./2027.

S V E U Č I L I Š T E U R I J E C I
Filozofski fakultet

Sveučilišna avenija 4
51 000 Rijeka
Hrvatska

tel. (051) 265-600 | (051) 265-602
dekanat@ffri.hr
www.ffri.uniri.hr

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	**Metode i tehnike u istraživanju povijesti**
Studij	Sveučilišni diplomski studij *Povijest i interpretacija baštine* (dvopredmetni)
Semestar	I.
Akademska godina	2026./2027.
Broj ECTS-a	3
Nastavno opterećenje (P+S+V)	0+0+30
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne
Nositelj kolegija	prof. dr. sc. Dubravka Božić Bogović
Kabinet	F-443
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Dostupno na mrežnim stranicama Odsjeka
Telefon	051/265-733
e-mail	d.bozic@uniri.hr
Suradnik na kolegiju	
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	
Telefon	
e-mail	

II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA

SADRŽAJ KOLEGIJA

Vježbanje u metodama i tehnikama istraživanja povijesti, upućivanje u praktičnu primjenu znanja iz pomoćnih povijesnih znanosti u radu s povijesnim izvorom, upoznavanje s različitim vrstama povijesnih izvora, izbor područja istraživanja, istraživačko pitanje, prikupljanje i uređivanje izvora, iščitavanje obavijesti izvora, vanjska kritika, unutrašnja kritika, vjerodostojnost, utvrđivanje činjenica, vrste historiografskih tekstova, upoznavanje s mogućnostima i potrebom primjene metoda i tehnika drugih humanističkih te društvenih znanosti u istraživanju povijesti, predmet historijskog istraživanja, povijesna i historiografska činjenica, povijesno vrijeme i povijesni prostor, pitanje uzročnosti i zakonitosti, uvjetovanost i objektivnost, odnos povijesne znanosti i drugih humanističkih i društvenih znanosti, položaj povijesti u znanstvenom sustavu, smisao povijesti, znanstvena i društvena uloga povijesti. Dio nastave održavat će se u muzeju, arhivu, knjižnici...

OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA

Po završetku nastave iz navedenog kolegija student će moći:
- primijeniti metode i tehnike u istraživanju povijesti u radu s dostupnim povijesnim izvorima
- provesti jednostavnije stručne i istraživačke zadaće
- kritički vrednovati raznolike povijesne izvore
- prosuditi različite teorijske pristupe i paradigme u historiografiji

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
		X	X
Terenska nastava	**Laboratorijski rad**	**Mentorski rad**	**Ostalo – vježbe**
			X

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	1	**0**

Samostalni zadaci	2	**100**
UKUPNO	3	**100**

Opće napomene:

<u>Varijanta 2 bez završnog ispita</u>

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

Z. Nikolić Jakus, Uvod u studij povijesti. Historijski praktikum, Zagreb 2008.
J. Stipišić, Pomoćne povijesne znanosti u teoriji i praksi, Zagreb 1991.
Odabrani povijesni izvori.

IZBORNA LITERATURA

M. Bertoša, Izazovi povijesnog zanata - Lokalna povijest i sveopći modeli, Zagreb 2002.
P. Burke, Očevid - Upotreba slike kao povijesnog dokaza, Zagreb 2003.
P. Dunleavy, Kako napisati disertaciju, Zagreb 2005.
J. Milat, Osnove metodologije istraživanja, Zagreb 2005.
V. Silobrčić, Kako sastaviti, objaviti i ocijeniti znanstveno djelo, Zagreb 2003.
A. Tkalac Verčić.; D. Sinčić Ćorić; N. Pološki Vokić, Priručnik za metodologiju istraživačkog rada, Zagreb, 2010.
R. Zelenika, Metodologija i tehnologija izrade znanstvenog i stručnog djela, Rijeka 2011.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti su dužni biti nazočni na 70% predavanja.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Konzultacije, oglasna ploča Odsjeka, e-pošta, web fakulteta, sustav Merlin

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

E-pošta, usmeno

NAČIN POLAGANJA ISPITA

/

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.

ISPITNI ROKOVI

Zimski	10. i 24. 2. 2027. u 9:00h
Ljetni	30. 6. i 14. 7. 2027. u 9:00h
Jesenski	25. 8 i 8. 9. 2027. u 9:00h

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
1. tjedan	Metodologija znanstveno-istraživačkog rada u humanističkim znanostima – pojmovi,

	primjeri, usporedba
2. tjedan	Znanost, metodologija, metodika, metoda, tehnika istraživanja – pojmovi i primjeri
3. tjedan	Smisao povijesti, znanstvena i društvena uloga povijesti
4. tjedan	Povijest kao znanstvena disciplina – metodologija istraživanja u povijesti – pojmovi i primjeri
5. tjedan	Povijesno vrijeme i prostor u istraživanju povijesti – pojmovi i primjeri
6. tjedan	Pitanje uzročnosti i zakonitosti u istraživanju povijesti – pojmovi i primjeri
7. tjedan	Uvjetovanost i objektivnost u istraživanju povijesti – pojmovi i primjeri
8. tjedan	Metode i tehnike u istraživanju povijesti – pojmovi i primjeri
9. tjedan	Povijesni izvori; Povijesne i historiografske činjenice – pojmovi i primjeri; Kritika izvora – pojmovi i primjeri
10. tjedan	Istraživački postupak –primjeri, vježbe, zadaci
11. tjedan	Istraživački postupak – primjeri, vježbe, zadaci
12. tjedan	Istraživački postupak – primjeri, vježbe, zadaci
13. tjedan	Istraživački postupak – primjeri, vježbe, zadaci
14. tjedan	Istraživački postupak – primjeri, vježbe, zadaci

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	**SADRŽAJ**	**AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)**	**METODE VREDNOVANJA**
Primijeniti metode i tehnike u istraživanju povijesti u radu s dostupnim povijesnim izvorima	Vježbanje u metodama i tehnikama istraživanja povijesti, upućivanje u praktičnu primjenu znanja iz pomoćnih povijesnih znanosti u radu s povijesnim izvorom, upoznavanje s različitim vrstama povijesnih izvora, upoznavanje s mogućnostima i potrebom primjene metoda i tehnika drugih humanističkih te društvenih znanosti u istraživanju povijesti.	Demonstracija, rad na tekstu/izvoru, analiziranje primjera, rješavanje zadataka, rasprava.	Samostalni zadaci.
Provesti jednostavnije stručne i istraživačke zadaće	Vježbanje u metodama i tehnikama istraživanja povijesti, izbor područja istraživanja, istraživačko pitanje, prikupljanje i uređivanje izvora, iščitavanje obavijesti izvora, vanjska kritika, unutrašnja kritika, vjerodostojnost, utvrđivanje činjenica, vrste historiografskih tekstova.	Demonstracija, rad na tekstu/izvoru, analiziranje primjera, rješavanje zadataka, rasprava.	Samostalni zadaci.
Kritički vrednovati raznolike povijesne izvore	Upućivanje u praktičnu primjenu znanja iz pomoćnih	Demonstracija, rad na tekstu/izvoru, analiziranje primjera, rješavanje zadataka,	Samostalni zadaci.

	povijesnih znanosti u radu s povijesnim izvorom, upoznavanje s različitim vrstama povijesnih izvora, iščitavanje obavijesti izvora, vanjska kritika, unutrašnja kritika, vjerodostojnost, utvrđivanje činjenica.	rasprava.	
Prosuditi različite teorijske pristupe i paradigme u historiografiji	Upoznavanje s mogućnostima i potrebom primjene metoda i tehnika drugih humanističkih te društvenih znanosti u istraživanju povijesti, predmet historijskog istraživanja, povijesno vrijeme i povijesni prostor, pitanje uzročnosti i zakonitosti, uvjetovanost i objektivnost, odnos povijesne znanosti i drugih humanističkih i društvenih znanosti, položaj povijesti u znanstvenom sustavu, smisao povijesti, znanstvena i društvena uloga povijesti.	Demonstracija, rad na tekstu/izvoru, analiziranje primjera, rješavanje zadataka, rasprava.	Samostalni zadaci.

S V E U Č I L I Š T E U R I J E C I
Filozofski fakultet

Sveučilišna avenija 4
51 000 Rijeka
Hrvatska

tel. (051) 265-600 | (051) 265-602
dekanat@ffri.hr
www.ffri.uniri.hr

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	**Metodologija znanstvenog istraživanja društvene povijesti**
Studij	Sveučilišni diplomski studij *Povijest i interpretacija baštine* (dvopredmetni)
Semestar	I.
Akademska godina	2026./2027.
Broj ECTS-a	3
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne
Nositelj kolegija	prof. dr. sc. Dubravka Božić Bogović
Kabinet	F-443
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Dostupno na mrežnim stranicama Odsjeka
Telefon	051/265-733
e-mail	d.bozic@uniri.hr
Suradnik na kolegiju	
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	
Telefon	
e-mail	

II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA

SADRŽAJ KOLEGIJA

Kolegij nudi sustavno prikupljena znanja o tehnici i vrijednostima korištenja svih vrsta povijesnih izvora u istraživanju društvene povijesti.
Znanstveno istraživanje društvene povijesti - mogućnosti i ograničenja: primjeri istraživanja u Hrvatskoj i svijetu
1. Što su arhivi i arhivska građa; Vrste arhiva i arhivske građe; Načini arhiviranja i korištenja građe, dostupnost građe za istraživanje suvremene povijesti; upoznavanje s vrstama arhiva, arhivske građe.
2. Drugi izvori za društvenu povijest: dokumenti, filmovi, fotografije, novine (tiskani mediji), artefakti, knjige, dnevnici, pisma i dr.
3. Tehnika rada s različitim vrstama građe, kritika građe, međuovisnost izvora i interpretacija.
4. Poznavanja upravnog i društvenog sustava i državnih institucija, problemi sub i superordiniranosti.
5. Značaj filmova i fotografija u istraživanju društvene povijesti, načini kritike i uporabe.
6. Značaj i kritika sekundarnih izvora, medija
7. Problemi i interpretacija vjerodostojnosti, spekulacija, subjektivnost-objektivnost (kritičko ispitivanje), povezivanje spoznaja, provjera rezultata i njihova usporedba.
8. Načini povezivanja različitih povijesnih izvora za društvenu povijest.
9. Primjeri istraživanja
10. Pisanje znanstvenog rada

OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA

Studenti će biti sposobni:
- postaviti prava istraživačka pitanja
- prepoznati vrijednost i vrste povijesnih izvora za društvenu povijest te ih izdvojiti i razlikovati od ostalih izvora
- razlučiti građu potrebnu u istraživanju, upotrijebiti ju i prosuditi na koji način ju koristiti i interpretirati uz kontekstualizaciju povijesnih činjenica, pojava i procesa, primjenjujući metode i tehnike usvojene na vježbama
- osmisliti vlastite znanstvene projekte uz prezentaciju povijesne i kulturne baštine
- stečena znanja primijeniti pri izradi različitih diplomskih radnji te drugih vrsta znanstvenih i stručnih

radova, primjenjujući usvojena znanja suvremenih metoda znanstvenog rada

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Vježbe	Konzultacije	Samostalni rad
X	X	X	X
Terenska nastava	**Laboratorijski rad**	**Mentorski rad**	**Ostalo**
			X

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	1	**0**
Vježbe	0,25	**20**
Sinopsis istraživačkog projekta	0,75	**30**
Istraživanje i obrana samostalnog rada i interpretacija	1	**50**
UKUPNO	**3**	**100**

Opće napomene:

Varijanta 2 bez završnog ispita

Rad studenta na predmetu vrednovat će se i ocjenjivati tijekom nastave. Ukupan broj bodova koje student može ostvariti je 100 (ocjenjuju se aktivnosti označene u tablici).

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja. Kroz kontinuirano praćenje i vrednovanje u koje se ubrajaju kolokviji student/ica može skupiti najmanje 25% a najviše 50% ocjenskih bodova.

Kroz izradu samostalnog rada, prezentaciju i obranu rada treba skupiti najmanje 25% a najviše 50% ocjenskih bodova. Samostalni rad se ocjenjuje kroz tri razine: 1. prikupljanje relevantnih podataka (literatura, periodika, tisak, izjave i arhivska građa) nosi 25 % ocjene, 2. izrada prezentacije, atraktivnost i dizajn 10% ocjena i 3. usmeno predavanje i obrana rada 15% ocjene**.**

Ocjena se upisuje u ISVU nakon prijave studenata u vrijeme redovitog ispitnog roka.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

Darko Dukovski, Svi svjetovi istarski ili još- ne povijest prve polovice XX. stoljeća, Pula, 1997. (izabrana poglavlja)
Slaven Bertoša, Društvena povijest Istre: o konjušarima, kuharima, majordomima, nadglednicima, slugama i sobarima u gradu Puli od XVII. do XIX. stoljeća, Problemi Sjevernog Jadrana, sv. 8. 2003., str. 7-28.
Dukovski, Darko, Habsburški popisi stanovništva kao izvor podataka za društvenu i ekonomsku povijest: Procesi modernizacije u Istri - usporedne statistike Kopra i Pule // Prvi moderni popis stanovništva u Istri: Il primo censimento demografico moderno in Istria: Prvi moderni popis prebivalstva v Istri / Kalc, Aleksej (ur.). članak, znanstveni), Kopar : Historia Editiones, 2012. Str. 333-356
Dukovski, Darko, Gospodarska i socijalna problematika u izvješćima i vizitacijama fašističkih čelnika u Istri 1925.-1931. u okvirima opće fašizacije istarskog društva. // Društvena istraživanja. 6-7 (1993.) , 4-5; 675-697
Darko, Dukovski, Istra 'spod ponjave, povijesni erotikon istarski od kraja 19. do početka 21. stoljeća, Pula, 2016. (izabrana poglavlja)

Darko Dukovski, integracija Židova u Istri prve polovice XX. stoljeća, ČSP 29. br. 1. 1997., str. 77-95. Darko Dukovski, S ruba istarskog međuratnog društva: romske obitelji u Istri 1918.-1938., Radovi, vol 29. 1996., str. 237-248. Uvod u procese i procesi modernizacije u Istri na prijelomu stoljeća 1880-1910., Acta Histriae, 16., 2008./3, str. 233-260. Arhivska građa i objavljeni izvori s povijesno-društvenom tematikom (prema potrebi)
IZBORNA LITERATURA
Carl E. Schorske, Beč, krajem stoljeća, : Politika i kultura, Zagreb, 1997. William M. Johnston, Austrijski duh: intelektualna i društvena povijest 1848.-1938.Zagreb, 1993. Asa Brigs, Socijalna povijest Engleske, Zagreb, 2003.
V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU
POHAĐANJE NASTAVE
Studenti su dužni pohađati 70% predavanja i aktivno sudjelovati na nastavi što im donosi 0,75 ECTS-a. Pohađanje nastave je uvjet za pristup obrani samostalnog rada
NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA
Konzultacije Oglasna ploča Odsjeka E-pošta Web fakulteta Teams Viber Merlin
KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA
Usmeno; E-pošta, teams, Viber
NAČIN POLAGANJA ISPITA
Ne postoji formalno polaganje završnog ispita nego se zbrajaju OB-i iz pisanih provjera znanja i obrane samostalnog rada s prezentacijom.
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE
Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.
ISPITNI ROKOVI

Zimski	10. i 24. 2. 2027. u 9:00h
Ljetni	30. 6. i 14. 7. 2027. u 9:00h
Jesenski	25. 8 i 8. 9. 2027. u 9:00h

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
1. tjedan	Uvodno predavanje, obveze, dužnosti i prava studenata, obrazlaganje metodologije rada i predavanja. Znanstveno istraživanje društvene povijesti - mogućnosti i ograničenja: primjeri istraživanja u Hrvatskoj i svijetu
2. tjedan	Što su arhivi i arhivska građa; Vrste arhiva i arhivske građe; Načini arhiviranja i korištenja građe, dostupnost građe za istraživanje suvremene povijesti; upoznavanje s vrstama arhiva, arhivske građe.
3. tjedan	Drugi izvori za društvenu povijest: dokumenti, filmovi, fotografije, novine (tiskani mediji), artefakti, knjige, dnevnici, pisma i dr.
4. tjedan	Tehnika rada s različitim vrstama građe, kritika građe, međuovisnost izvora i interpretacija.
5. tjedan	Poznavanja upravnog i društvenog sustava i državnih institucija, problemi sub i superordiniranosti.
6. tjedan	Značaj filmova i fotografija u istraživanju društvene povijesti, načini kritike i uporabe. Značaj i kritika sekundarnih izvora, medija

7. tjedan	Problemi i interpretacija vjerodostojnosti, spekulacija, subjektivnost-objektivnost (kritičko ispitivanje), povezivanje spoznaja, provjera rezultata i njihova usporedba.
8. tjedan	Načini i mogućnosti povezivanja različitih povijesnih izvora za društvenu povijest.
9. tjedan	Primjeri istraživanja
10. tjedan	Obrana istraživačkog projekta i interpretacije uz prezentaciju
11. tjedan	Obrana istraživačkog projekta i interpretacije uz prezentaciju
12. tjedan	Obrana istraživačkog projekta i interpretacije uz prezentaciju
13. tjedan	Obrana istraživačkog projekta i interpretacije uz prezentaciju
14. tjedan	Obrana istraživačkog projekta i interpretacije uz prezentaciju

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	**SADRŽAJ**	**AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)**	**METODE VREDNOVANJA**
- postaviti prava istraživačka pitanja	Znanstveno istraživanje društvene povijesti - mogućnosti i ograničenja: primjeri istraživanja u Hrvatskoj i svijetu Što su arhivi i arhivska građa; Vrste arhiva i arhivske građe; Načini arhiviranja i korištenja građe, dostupnost građe za istraživanje suvremene povijesti; Upoznavanje s vrstama arhiva, arhivske građe. Drugi izvori za društvenu povijest: dokumenti, filmovi, fotografije, novine (tiskani mediji), artefakti, knjige, dnevnici, pisma i dr. Vrijednost, evaluacija, kritika Tehnika rada s različitim vrstama građe, kritika građe, međuovisnost izvora i interpretacija. Poznavanja upravnog i društvenog sustava i državnih institucija, problemi sub i superordiniranosti. Značaj filmova i fotografija u istraživanju društvene povijesti, načini kritike i uporabe. Značaj i kritika sekundarnih izvora, medija Problemi i interpretacija	-Predavanje -mejutički razgovori - Frontalni rad; individualni rad -pisanje natuknica, izrada bilježaka	- Postavljanje pitanja i usmeni odgovori -diskusija
- razlučiti građu potrebnu u istraživanju, upotrijebiti ju i prosuditi na koji način ju koristiti i interpretirati uz kontekstualizaciju povijesnih činjenica, pojava i procesa, primjenjujući metode i tehnike usvojene na vježbama		-Predavanje -Grafičko-ilustrativne metode: prezentacija -Mejeutički i heuristički razgovori -Frontalni rad, individualni rad; , grupni rad, -pisanje natuknica, izrada bilježaka	- Postavljanje pitanja i usmeni odgovori, diskusija
- prepoznati vrijednost i vrste povijesnih izvora za društvenu povijest te ih izdvojiti i razlikovati od ostalih izvora		-Predavanje -Grafičko-ilustrativne metode: prezentacija -Mejeutički i heuristički razgovori -Frontalni rad, individualni rad; , grupni rad, -pisanje natuknica, izrada bilježaka	- Postavljanje pitanja i usmeni odgovori -diskusija
- osmisliti vlastite znanstvene projekte uz prezentaciju povijesne i kulturne baštine		-Predavanje -Grafičko-ilustrativne metode: prezentacija -Mejeutički i heuristički razgovori -Frontalni rad, individualni rad; , grupni rad, -pisanje natuknica, izrada bilježaka	- Postavljanje pitanja i usmeni odgovori -diskusija
- stečena znanja primijeniti pri izradi različitih diplomskih radnji te drugih vrsta		Pisanje eseja, prezentacija, predavanje, kritički osvrt, diskusija	- Postavljanje pitanja i usmeni odgovori -diskusija

znanstvenih i stručnih radova, primjenjujući usvojena znanja suvremenih metoda znanstvenog rada	vjerodostojnosti, spekulacija, subjektivnost-objektivnost (kritičko ispitivanje), povezivanje spoznaja, provjera rezultata i njihova usporedba. Načini povezivanja različitih povijesnih izvora za društvenu povijest Istraživanje i interpretacija samostalnog rada		-ocjenjivanje

S V E U Č I L I Š T E U R I J E C I
Filozofski fakultet

Sveučilišna avenija 4
51 000 Rijeka
Hrvatska

tel. (051) 265-600 | (051) 265-602
dekanat@ffri.hr
www.ffri.uniri.hr

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	**Javna historija**
Studij	Sveučilišni diplomski studij *Povijest i interpretacija baštine* (dvopredmetni)
Semestar	I.
Akademska godina	2026./2027.
Broj ECTS-a	3
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne
Nositelj kolegija	prof. dr. sc. Mila Orlić
Izvoditelj kolegija	dr. sc. Sven Milekić
Kabinet	F-444
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Dostupno na mrežnim stranicama Odsjeka.
Telefon	
e-mail	sven.milekic@uniri.hr
Suradnik na kolegiju	
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	
Telefon	
e-mail	

II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA

SADRŽAJ KOLEGIJA

1. Uvod u kolegij: kako se mijenjao način proučavanja povijesti između XX. i XXI. Stoljeća
2. Javna historija: od „alternativnog pokreta“ do akademske discipline: metodološki pristup
3. Javna upotreba povijesti: odnos s politikom
4. Povijest u javnom prostoru: suočavanje s prošlošću
5. Kultura sjećanja: individualno i kolektivno pamćenje
6. Povijesne kontroverze i društvene rasprave: tisak, mediji, društvene mreže, portali, blogovi
7. Tko su i što su javni povjesničari: angažman u javnom i društvenom prostoru
8. Televizija i filmska industrija: povijesne emisije i serije, dokumentarni i igrani filmovi
9. Kazalište i javna historija
10. Povijesne teme u književnim djelima
11. Povijest u muzejima
12. Spomenici i mjesta sjećanja; nazivi ulica i gradova
13. Izvori i građa: digitalni arhivi, interaktivne web stranice i podcasti

OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA

Nakon odslušanog i položenog kolegija studenti će biti sposobni:

- definirati pojam javne historije te kontekstualizirati njezin razvoj unazad nekoliko desetljeća;
- prepoznati i kritički analizirati razne oblike javne historije;
- samostalno istraživati i primijeniti metode javne historije;
- koristiti digitalne izvore/arhive i ostalu web građu.

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X		X	X
Terenska nastava	**Laboratorijski rad**	**Mentorski rad**	**Ostalo**
X			

III. SUSTAV OCJENJIVANJA		
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	**UDIO U ECTS BODOVIMA**	**MAX BROJ BODOVA**
Pohađanje nastave	1	**0**
Istraživanje i praktični rad	0,8	**40**
Kontinuirana provjera znanja	1	**50**
Terenska nastava	0,2	**10**
UKUPNO	**3**	**100**

Opće napomene:

Varijanta 2 bez završnog ispita

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

1. M. Antolović, B.Šimunović-Bešlin, *Public History- Istorijska praksa, alternativni pokret, naučna disciplina,* u „Istorija 20. veka“ god.37, 1/2019.
2. T. Cauvin, *Public History. A Textbook of Practice*, Routledge, 2016.
3. I. Goldstein, *Kontroverze hrvatske povijesti 20.stoljeća,* Profil, 2019.
4. P. Hamilton, J.B.Gardner (eds.), *The Oxford Handbook of Public Hisotry,* Oxford University Press, 2017.
5. R. Kelley, *Public History: Its Origins, Nature, and Prospects*, u “The Public Historian”, Vol. 1, No. 1, 1978.
6. H. Kean, *People, Historians, and Public History: Demystifying the Process of History Making*, in “The Public Historian”, vol. 32, n.3, 2010.
7. M. Brkljačić, S. Prlenda (ur.), *Kultura pamćenja i historija*, Golden marketing-Tehnička knjiga, 2006.
8. Odabrani znanstveni članci

IZBORNA LITERATURA

1. P. Bertella Farnetti, L. Bertucelli, A. Botti (a cura di), *Public History. Discussioni e pratiche,* Mimesis, 2017.
2. M. Babal, *Sticky History: Connecting Historians with the Public*, in „The Public Historian“, vol. 32, n. 4, 2010.
3. T. Cauvin, *The Rise of Public History: An International Perspective*, in “Historia Crítica”, XXX, n. 68, 2018.
4. G.R. Edgerton, P.C. Rollins (eds.), *Television Histories. Shaping Collective Memory in the Media Age,* University Press of Kentucky, 2001.
5. J. B. Gardner, *Contested Terrain; History, Museums, and the Public*, in, “The Public Historian”, vol. 26, n. 4, 2004.
6. B.E. Jensen, “Usable pasts: Comparing Approaches to Popular and Public History”, in H. Kean, P. Ashton (eds.), *People and their Pasts*, Palgrave MacMillan, 2009.
7. I.Porciani, J.Tollebeek, „Historians and the Web“, in I.Porciani, J.Tollebeek (eds.) *Setting the Standards. Institutions, Networks and Communities of National Historiography*, Palgrave Macmillan, 2012.
8. Odabrani znanstveni članci

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU	
POHAĐANJE NASTAVE	
Studenti su dužni biti nazočni na 70% predavanja. Prisustvo na nastavi mora biti aktivno, a od studenata se očekuje da dolaze spremni na nastavu, odnosno da odrade sve prethodno zadane obaveze.	
NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA	
E-mail, oglasna ploča.	
KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA	
E-mail, konzultacije.	
NAČIN POLAGANJA ISPITA	
Završnog ispita nema. Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja. Završnom ispitu mogu pristupiti studenti koji žele odgovarati za veću ocjenu.	
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE	
Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.	
ISPITNI ROKOVI	
Zimski	9. i 23. 2. 2027. g.
Ljetni	15. 6. i 6. 7. 2027. g.
Jesenski	24. 8. i 7. 9. 2027. g.

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	**NAZIV TEME**
I.	Uvodno predavanje
II.	Javna historija: od „alternativnog pokreta“ do akademske discipline: metodološki pristup
III.	Povijest u javnom prostoru: suočavanje s prošlošću. Povijesne kontroverze i društvene rasprave: tisak, mediji, društvene mreže, portali, blogovi
IV.	Javna upotreba povijesti: odnos s politikom. Tko su i što su javni povjesničari: angažman u javnom i društvenom prostoru.
V.	Kultura sjećanja: individualno i kolektivno pamćenje
VI.	Televizija i filmska industrija: povijesne emisije i serije
VII.	Dokumentarni i igrani filmovi
VIII.	Povijesne teme u književnim djelima
IX.	Kazalište i javna historija
X.	Povijest u muzejima
XI.	Spomenici i mjesta sjećanja; nazivi ulica i gradova
XII.	Izvori i građa: digitalni arhivi, interaktivne web stranice i podcasti
XIII.	Terenska nastava
XIV.	Kolokvij
XV.	Popravni kolokvij

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	**SADRŽAJ**	**AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)**	**METODE VREDNOVANJA**
Definirati pojam javne historije te kontekstualizirati njezin razvoj	Uvod u kolegij: kako se mijenjao način proučavanja povijesti između XX. i XXI.	Predavanje, tumačenje, čitanje predložene literature, komparacija, poticanje diskusije.	Pismeni kolokvij, esej te aktivnost u nastavi.

unazad nekoliko desetljeća.	stoljeća; Javna historija: od „alternativnog pokreta“ do akademske discipline: metodološki pristup.		
Prepoznati i kritički analizirati razne oblike javne historije.	Javna upotreba povijesti: odnos s politikom; Povijest u javnom prostoru: suočavanje s prošlošću; Tko su i što su javni povjesničari: angažman u javnom i društvenom prostoru; Kultura sjećanja: individualno i kolektivno pamćenje; Povijesne kontroverze i društvene rasprave: tisak, mediji, društvene mreže, portali, blogovi; Televizija i filmska industrija: povijesne emisije i serije, dokumentarni i igrani filmovi; Kazalište i javna historija; Povijesne teme u književnim djelima; Povijest u muzejima.	Predavanje, tumačenje, čitanje predložene literature, komparacija, poticanje diskusije.	Pismeni kolokvij, esej te aktivnost u nastavi.
Samostalno istraživati i primijeniti metode javne historije.	Spomenici i mjesta sjećanja; nazivi ulica i gradova; Terenska nastava.	Predavanje, tumačenje, čitanje predložene literature, rasprava, poticanje diskusije, terenska nastava.	Pismeni kolokvij, esej te aktivnost u nastavi.
Koristiti digitalne izvore/arhive i ostalu web građu.	Izvori i građa: digitalni arhivi, interaktivne web stranice i podcasti.	Predavanje, tumačenje, čitanje predložene literature, komparacija, poticanje diskusije.	Pismeni kolokvij, esej te aktivnost u nastavi.

S V E U Č I L I Š T E U R I J E C I
Filozofski fakultet

Sveučilišna avenija 4
51 000 Rijeka
Hrvatska

tel. (051) 265-600 | (051) 265-602
dekanat@ffri.hr
www.ffri.uniri.hr

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	**Stručna praksa I**
Studij	Sveučilišni diplomski studij *Povijest i interpretacija baštine* (dvopredmetni)
Semestar	I.
Akademska godina	2026./2027.
Broj ECTS-a	3
Nastavno opterećenje (P+S+V)	0+0+30
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne
Nositelj kolegija	izv. prof. dr. sc. Kosana Jovanović
Kabinet	F-446
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Dostupno na mrežnim stranicama Odsjeka
Telefon	051/265-728
e-mail	kosana.jovanovic@uniri.hr, jovanovickosana@gmail.com
Suradnik na kolegiju	
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	
Telefon	
e-mail	

II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA

SADRŽAJ KOLEGIJA

Studenti obavljaju praksu radeći na konkretnim projektnim zadacima u odgovarajućim institucijama u obimu od 30 sati. Stručna praksa u prihvatnoj instituciji (stručna baza), rad s dodijeljenim mentorom. Upoznavanje s radom institucije – stručne baze. Osmišljavanje i izrada projekta pod vodstvom mentora. Stručna praksa se izvodi u organizacijama izvan sustava visokog obrazovanja, a s kojima Filozofski fakultet u Rijeci ima sklopljen ugovor o izvođenju stručne prakse. Sve detalje oko realizacije stručne prakse uređuje Pravilnik o sveučilišnim bazama UNIRI.

OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA

Nakon uspješno izvršenih obveza predviđenih ovim programom, studenti će biti sposobni:

1. Snalaziti se u radnim procesima institucije – stručne baze.
2. Prilagođavati se radnom okruženju i orijentaciji ka budućem zaposlenju.
3. Primijeniti usvojeno teorijsko znanje u praktičnom dijelu koji se dotiče uz područje obavljanja stručne prakse.
4. Kreirati vlastiti projekt pod stručnim vodstvom mentora.
5. Samostalno izložiti rezultate rada na stručnoj praksi u obliku projekta.

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
			X
Terenska nastava	**Laboratorijski rad**	**Mentorski rad**	**Ostalo**
			X

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	1	**0**
Aktivnost u nastavi	0,5	**10**
Praktičan rad	0,75	**40**
Projekt	0,75	**50**

UKUPNO	3	100

Opće informacije:

<u>Varijanta 1 bez završnog ispita</u>

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

Literaturu određuje mentor iz prihvatne institucije – stručne baze, a odnosi se na zakone, pravilnike i propise vezane uz djelatnost institucije u kojoj se odvija praksa.

IZBORNA LITERATURA

Literaturu određuje mentor iz prihvatne institucije – stručne baze, a odnosi se na zakone, pravilnike i propise vezane uz djelatnost institucije u kojoj se odvija praksa.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti su obvezni redovito pohađati nastavu.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

- Usmeno
- Pismeno:
  a) oglasna ploča Odsjeka za povijest Filozofskog fakulteta u Rijeci
  b) web stranice Odsjeka za povijest Filozofskog fakulteta u Rijeci
  c) preko sustava Merlin

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Termini konzultacija; e-mail, sustav Merlin

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Nema.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Studenti su obavezni redovito pohađati te aktivno sudjelovati u stručnoj praksi. Studenti su obavezni izvršiti sve radne zadatke u dogovoru s mentorom/voditeljem stručne prakse u prihvatnoj instituciji. Studenti su obavezni podnijeti Izvještaj/Dnevnik prakse.

Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.

ISPITNI ROKOVI

Zimski	4. i 25. 2. 2027. g. u 10 h
Ljetni	24. 6. i 15. 7. 2027. g. u 10 h
Jesenski	1. i 16. 9. 2027. g. u 10 h

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	**NAZIV TEME**
I.	Stručna praksa.
II.	Stručna praksa.
III.	Stručna praksa.
IV.	Stručna praksa.
V.	Stručna praksa.
VI.	Stručna praksa.
VII.	Stručna praksa.
VIII.	Stručna praksa.
IX.	Stručna praksa.
X.	Stručna praksa.
XI.	Stručna praksa.
XII.	Stručna praksa.
XIII.	Stručna praksa.
XIV.	Stručna praksa.
XV.	Stručna praksa.

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	**SADRŽAJ**	**AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)**	**METODE VREDNOVANJA**
Snalaziti se u radnim procesima institucije – stručne baze.	Stručna praksa u prihvatnoj instituciji; rad s mentorom.	Individualni rad; rad u grupi; izrada i prezentacija projekta.	Zadaci izvedbe; izlaganje; prezentacija.
Prilagođavati se radnom okruženju i orijentaciji ka budućem zaposlenju.	Stručna praksa u prihvatnoj instituciji; rad s mentorom.	Individualni rad; rad u grupi; izrada i prezentacija projekta.	Zadaci izvedbe; izlaganje; prezentacija.
Primijeniti usvojeno teorijsko znanje u praktičnom dijelu koji se dotiče uz područje obavljanja stručne prakse.	Stručna praksa u prihvatnoj instituciji; rad s mentorom.	Individualni rad; rad u grupi; izrada i prezentacija projekta.	Zadaci izvedbe; izlaganje; prezentacija.
Kreirati vlastiti projekt pod stručnim vodstvom mentora.	Stručna praksa u prihvatnoj instituciji; rad s mentorom.	Individualni rad; rad u grupi; izrada i prezentacija projekta.	Zadaci izvedbe; izlaganje; prezentacija.
Samostalno izložiti rezultate rada na stručnoj praksi u obliku projekta.	Stručna praksa u prihvatnoj instituciji; rad s mentorom.	Individualni rad; rad u grupi; izrada i prezentacija projekta.	Zadaci izvedbe; izlaganje; prezentacija.

S V E U Č I L I Š T E U R I J E C I
Filozofski fakultet

Sveučilišna avenija 4
51 000 Rijeka
Hrvatska

tel. (051) 265-600 | (051) 265-602
dekanat@ffri.hr
www.ffri.uniri.hr

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	**Dizajn u službi interpretacije baštine**
Studij	Sveučilišni diplomski studij *Povijest i interpretacija baštine* (dvopredmetni)
Semestar	III.
Akademska godina	2026./2027.
Broj ECTS-a	3
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	/
Nositelj kolegija	doc. art. Damir Bralić
Kabinet	F-435
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Dostupno na mrežnim stranicama Odsjeka
Telefon	
e-mail	damir.bralic@apuri.uniri.hr
Suradnik na kolegiju	/
Kabinet	/
Vrijeme za konzultacije	/
Telefon	/
e-mail	/

II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA

SADRŽAJ KOLEGIJA

Namjera je kolegija osposobiti studente za kompetentnu suradnju sa stručnjacima iz raznih područja kreativnih industrija.
Studenti teoretski i praktično razvijaju razumijevanje za vizualne poticaje i vizualnu pismenost, istražujući i interpretirajući konkretni projektni zadatak.
Tijekom osmišljavanja i izrade projektnog zadatka student se: upoznaje s principima i pravilima vizualizacije, analizira izložbene postave, promišlja i osmišljava interpretacijski koncept.
Na kolegiju će se predstaviti primjeri dobre prakse u vidu muzejskih postava, interpretacijskih centara i šetnica, te infrastrukture za kretanje posjetitelja.

OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA

Studenti će uspješnim svladavanjem kolegija biti osposobljeni:
- analizirati i kritički promišljati elemente interpretacijske teme
- procijeniti prilike za implementaciju dizajna u interpretaciji kulturne baštine
- usvojiti osnovne faze u kreativnom procesu razvoja tržišnog proizvoda
- koristiti stručno razmišljanje u procesima definiranja interpretacijskih standarda i sredstava
- surađivati u interdisciplinarnim timovima u plasmanu cjelovitog tržišnog proizvoda

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X			X
Terenska nastava	**Laboratorijski rad**	**Mentorski rad**	**Ostalo**
			X

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	1	**0**
Kontinuirana provjera znanja	0,5	**20**
Praktični rad	0,5	**20**

Istraživanje	0,5	**20**
ZAVRŠNI ISPIT	0,5	**40**
UKUPNO	**3**	**100**

Opće napomene:

<u>Varijanta 1 sa završnim ispitom</u>

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

Perry, D.L. What Makes Learning Fun?: Principles for the Design of Intrinsically Motivating Museum Exhibits; Rowman Altamira: Walnut Creek, CA, USA, 2012

Dudley, S. Museum Materialities: Objects, Engagements, Interpretations; Routledge: London, UK, 2013

Lord, B. & Piacente M., Manual of Museum Exhibitions; Rowman & Littlefield, UK, 2014

Per Mollerup, Wayshowing, Wayfinding Basic& Interactive | BIS publishers, Amsterdan, NL, 2013

IZBORNA LITERATURA

Jonh Stones, Display: Total design sourcebook,; RotoVision book, Mies, Switzerland, 2008

Richard Jenkins, Social Identity, Routledge, Oxfordshire, UK, 2014

Stjepan Baloban (ur.): Hrvatski identitet u Europskoj uniji, CPSNC, Zagreb, 2003

Loïc Tallon i Kevin Walker (ur.): Digital Technologies and the Museum Experience, AltaMira Press, 2008

Fiona Cameron i Sarah Kenderdine (ur.): Theorizing Digital Cultural Heritage, The MIT Press, 2007

Erik Malcolm Champion (ur.): Virtual Heritage, A Guide

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti su obavezni prisustvovati na 70% sati. Prisutnost na nastavi mora biti aktivna. To znači da se od studenata očekuje da dolaze spremni na nastavu i da odrade sve prethodno zadane obaveze i zadatke.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Merlin, web stranice, elektronička pošta, oglasna ploča.

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Osobno u vrijeme konzultacija te e-mailom.

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Usmeno.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu

odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.	
ISPITNI ROKOVI	
Zimski	9. i 23. 2. 2025. g. u 12 sati
Ljetni	15. 6. i 6. 7. 2025. g. u 12 sati
Jesenski	31.8.. i 14. 9. 2025. g. u 12 sati
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	**NAZIV TEME**
I.	Uvodno predavanje. Predstavljanje sadržaja kolegija. Vizualni poticaji i vizualna pismenost.
II.	Baština: identitet, brand, dizajn
III.	Vrijeme i prostor – teritorij projekta
IV.	Interaktivni mediji: Prošireni („eksplodirani”) muzej
V.	Kriteriji procjene ishoda i učinka projekta
VI.	Strategije i principi oblikovanja 1
VII.	Strategije i principi oblikovanja 2
VIII.	Strategije i principi oblikovanja 3
X.	Oblikovanje iskustva. Prilagodba ciljnim skupinama.
IX.	Infrastruktura za kretanje korisnika te signalistika
X.	Interaktivni mediji: vidljivost, personalizacija
XI.	Interpretacijska sredstva i korisnički sadržaji u interijeru, eksterijeru
XII.	Vizualizacija, naracija, participacija 1
XIII.	Vizualizacija, naracija, participacija 2
XIV.	Prezentacija studentskih vježbi i seminara
XV.	Zaključna razmatranja

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	**SADRŽAJ**	**AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)**	**METODE VREDNOVANJA**
Analizirati i kritički promišljati elemente interpretacijske teme.	Namjera je kolegija osposobiti studente za kompetentnu suradnju sa stručnjacima iz raznih područja kreativnih industrija. Studenti teoretski i praktično razvijaju razumijevanje za vizualne poticaje i vizualnu pismenost, istražujući i interpretirajući konkretni projektni zadatak. Tijekom osmišljavanja i izrade projektnog zadatka student se: upoznaje	Predavanje. Rasprava. Samostalni rad.	Sudjelovanje u raspravi. Praktičan rad. Provjera znanja.
Procijeniti prilike za implementaciju dizajna u interpretaciji kulturne baštine.		Predavanje. Rasprava. Samostalni rad.	Sudjelovanje u raspravi. Praktičan rad. Provjera znanja.
Usvojiti osnovne faze u kreativnom procesu razvoja tržišnog proizvoda.		Predavanje. Rasprava.	Sudjelovanje u raspravi. Provjera znanja.
Koristiti stručno razmišljanje u procesima definiranja interpretacijskih standarda i sredstava.		Predavanje. Rasprava. Samostalni rad.	Sudjelovanje u raspravi. Praktičan rad. Provjera znanja.

Surađivati u interdisciplinarnim timovima u plasmanu cjelovitog tržišnog proizvoda.	s principima i pravilima vizualizacije, analizira izložbene postave, promišlja i osmišljava interpretacijski koncept. Na kolegiju će se predstaviti primjeri dobre prakse u vidu muzejskih postava, interpretacijskih centara i šetnica, te infrastrukture za kretanje posjetitelja.	Predavanje. Rasprava.	Sudjelovanje u raspravi. Provjera znanja.

S V E U Č I L I Š T E U R I J E C I
Filozofski fakultet

Sveučilišna avenija 4
51 000 Rijeka
Hrvatska

tel. (051) 265-600 | (051) 265-602
dekanat@ffri.hr
www.ffri.uniri.hr

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	**Pričam ti priču**
Studij	Sveučilišni diplomski studij *Povijest i interpretacija baštine* (dvopredmetni)
Semestar	III.
Akademska godina	2026./2027.
Broj ECTS-a	3
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne
Nositelj kolegija	izv. prof. dr. sc. Lucijana Šešelj; doc. dr. sc. Feđa Milivojević
Kabinet	F-437
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Dostupno na mrežnim stranicama Odsjeka
Telefon	051/265-793
e-mail	lseselj@ffri.uniri.hr
Suradnik na kolegiju	
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	
Telefon	
e-mail	

II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA

SADRŽAJ KOLEGIJA

Pričam ti priču pristup kao izrazito popularan alat u interpretaciji baštine i turističkoj prezentaciji mjesta i baštinske lokacije. Upoznavanje s načinima stvaranja osobnog iskustva kod posjetitelja kroz korištenje digitalnih tehnologija, multimedijalnih rješenja i kreativno pisanje na temelju zapisa o načinu života ljudi u prošlosti. Suvremeni trendovi u pričam ti priču pristupu i modeli interpretacije memorijalne baštine u kontekstu „mračnog turizma“ novijeg doba. Materijalna i nematerijalna kulturna baština u službi osobne interpretacije – pričam ti priču iz antičkog doba. Načini i metode kombiniranja kulturne i prirodne baštine u službi stvaranja emotivne povezanosti posjetitelja s mjestom. Svjetski trendovi i mogućnosti u pričam ti priču interpretaciji – vrline i mane korištenja određenog modela kombinacije tehnologije i kreativnog pisanja. Izrada uokvirene interpretacije baštine.

OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA

Nakon odslušanog i položenog kolegija studenti će biti sposobni: definirati glavne principe u korištenju pričam ti priču pristupa u interpretaciji baštine antike; prepoznati emotivnu vrijednost baštine u prezentaciji stavljanjem naglaska na osobne priče i iskustva; odgovoriti na zahtjeve suvremenog posjetitelja interpretacijskih centara i baštinskih lokacija za personaliziranim pristupom u interpretaciji kroz povezanost s onime što se interpretira; odrediti važnost digitalnih tehnologija i multimedijalnih rješenja, kreativnog pisanja i istraživanja u pričam ti priču pristupu; stvoriti konkretnu, zaokruženu pričam ti priču interpretaciju na temelju materijalne i nematerijalne kulturne baštine s naglaskom na stvaranje autentičnog osjećaja kod posjetitelja, te iskoristiti bitne promjenjive svjetske trendove i mogućnosti u ovakvoj interpretaciji.

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X		X	X

Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	1	**0**
Aktivnost u nastavi	0,5	**25**
Praktičan rad	0,5	**25**
Terenska nastava ili samostalni rad	0,5	**25**
Portfolio	0,5	**25**
UKUPNO	**3**	**100**

Opće informacije:

Varijanta 2 bez završnog ispita

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

Tilden, Freeman, *Interpreting our Heritage*, The University of North Carolina Press, 4th Revised & enlarged edition, 2008.
Eriksen, Anne – *From Antiquities to Heritage*, *Transformations of Cultural Memory, Berghahn, Oxford-New York, 2014.*
Ludwig, Thorsten – *The Interpretive Guide, Sharing Heritage with People, second edition, HERIQ,* Bildungswerk interpretation, Werleshausen, 2015.
Beck, L.; Cable, T. *Interpretation for the 21st Century. Fifteen Guiding Principles for Interpreting Nature and Culture*, Champaign: Sagamore Publishing, 2002.
Interpret Europe, *Engaging your visitor, Guidelines for achieving excellence in heritage interpretation*, Witzenhausen, Interpret Europe, 2016.

IZBORNA LITERATURA

Schwab, Gustav, *Najljepše priče klasične starine I-III*, Globus Media, Zagreb, 2004.
Herodot, *Povijest*, drugo izdanje, priredio Dubravko Škiljan, Matica hrvatska, Zagreb, 2007.
McKeown, J. C. - *A cabinet of Roman curiosities: Strange Tales and Surprising Facts from the World's Greatest Empire*, Oxford University Press, 2010.
McKeown, J. C. - *A cabinet of Greek curiosities: Strange Tales and Surprising Facts from the Cradle of Western Civilization*, Oxford University Press, 2013.
Katičić, R., 1995., *Illyricum mythologicum*, Zagreb.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti su dužni biti nazočni na 70% predavanja.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

- Usmeno
- Pismeno:
  a) oglasna ploča Odsjeka za povijest Filozofskog fakulteta u Rijeci
  b) web stranice Odsjeka za povijest Filozofskog fakulteta u Rijeci
  c) preko sustava Merlin

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Termini konzultacija; e-mail, sustav Merlin

NAČIN POLAGANJA ISPITA	
Nema.	
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE	
Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.	
ISPITNI ROKOVI	
Zimski	1. i 15. 2. 2027. g. u 10:00h
Ljetni	14. 6. i 28. 6. 2027. g. u 10:00h
Jesenski	30. 8. i 13. 9. 2027. g. u 10:00h

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	**NAZIV TEME**
I.	Uvod u storytelling i interpretaciju baštine
II.	Zašto pričamo priče? Emocija, značenje i pamćenje
III.	Od informacije do interpretacije: temeljni principi interpretacije baštine
IV.	Istraživanje, izvori i akademska čestitost u oblikovanju baštinske priče
V.	Dizajniranje priče: lik, perspektiva, konflikt i narativna struktura
VI.	Terenska nastava ili samostalni rad: analiza postojeće interpretacije baštine
VII	Interpretacijska strategija I: značaj, tema i ključna poruka
VIII.	Interpretacijska strategija II: publika, persone i pristupačnost
IX.	Od ideje do elaborata: analiza postojećeg stanja i primjeri usporedive prakse
X.	Strateško planiranje interpretacije: dionici, SWOT analiza i izvedivost
XI.	Interpretacijski mediji, suvremeni trendovi i digitalni storytelling
XII.	Primjeri dobre prakse i kritička analiza interpretacijskih rješenja
XIII.	Projektna radionica: razvoj, predstavljanje i dorada završnih projekata
XIV.	Završna izlaganja i evaluacija studentskih projekata I
XV.	Završna izlaganja i evaluacija studentskih projekata II

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	**SADRŽAJ**	**AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)**	**METODE VREDNOVANJA**
Definirati glavne principe u korištenju pričam ti priču pristupa u interpretaciji baštine.	Upoznavanje s načinima stvaranja osobnog iskustva kod posjetitelja kroz korištenje digitalnih tehnologija, multimedijalnih rješenja i kreativno pisanje na temelju zapisa o načinu života ljudi u prošlosti. Suvremeni trendovi u pričam ti priču pristupu i modeli interpretacije memorijalne baštine u kontekstu „mračnog turizma“ novijeg doba.	Predavanje. Rasprava.	Sudjelovanje u raspravi. Portfolio.
Prepoznati emotivnu vrijednost baštine u prezentaciji stavljanjem naglaska na osobne priče i iskustva.		Predavanje. Analiza (samostalno i rad u grupi). Rasprava.	Sudjelovanje u raspravi. Aktivnost na nastavi.
Stvoriti konkretnu,			

zaokruženu pričam ti priču interpretaciju na temelju materijalne i nematerijalne kulturne baštine s naglaskom na stvaranje autentičnog osjećaja kod posjetitelja.	Materijalna i nematerijalna kulturna baština u službi osobne interpretacije – pričam ti priču iz antičkog doba. Načini i metode kombiniranja kulturne i prirodne baštine u službi stvaranja emotivne povezanosti posjetitelja s mjestom. Svjetski trendovi i mogućnosti u pričam ti priču interpretaciji – vrline i mane korištenja određenog modela kombinacije tehnologije i kreativnog pisanja. Izrada uokvirene interpretacije baštine.	Predavanje. Samostalan rad. Rasprava.	Sudjelovanje u raspravi. Praktičan rad. Portfolio.
Odgovoriti na zahtjeve suvremenog posjetitelja interpretacijskih centara i baštinskih lokacija za personaliziranim pristupom u interpretaciji kroz povezanost s onime što se interpretira.		Predavanje. Samostalan rad. Rasprava.	Sudjelovanje u raspravi. Praktičan rad. Portfolio.
Odrediti važnost digitalnih tehnologija i multimedijalnih rješenja, kreativnog pisanja i istraživanja u pričam ti priču pristupu.		Predavanje. Rasprava.	Sudjelovanje u raspravi. Praktičan rad. Portfolio.
Iskoristiti bitne promjenjive svjetske trendove i mogućnosti u interpretaciji baštine.		Predavanje. Samostalan rad. Rasprava.	Sudjelovanje u raspravi. Praktičan rad. Portfolio.

S V E U Č I L I Š T E U R I J E C I
Filozofski fakultet

Sveučilišna avenija 4
51 000 Rijeka
Hrvatska

tel. (051) 265-600 | (051) 265-602
dekanat@ffri.hr
www.ffri.uniri.hr

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	**Stručna praksa III**
Studij	Sveučilišni diplomski studij *Povijest i interpretacija baštine* (dvopredmetni)
Semestar	III.
Akademska godina	2026./2027.
Broj ECTS-a	3
Nastavno opterećenje (P+S+V)	0+0+30
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne
Nositelj kolegija	izv. prof. dr. sc. Kosana Jovanović
Kabinet	F-446
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Dostupno na mrežnim stranicama Odsjeka
Telefon	051/265-728
e-mail	kosana.jovanovic@uniri.hr, jovanovickosana@gmail.com
Suradnik na kolegiju	
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	
Telefon	
e-mail	

II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA

SADRŽAJ KOLEGIJA

Studenti obavljaju praksu radeći na konkretnim projektnim zadacima u odgovarajućim institucijama u obimu od 30 sati. Stručna praksa u prihvatnoj instituciji (stručna baza), rad s dodijeljenim mentorom. Upoznavanje s radom institucije – stručne baze. Osmišljavanje i izrada projekta pod vodstvom mentora. Stručna praksa se izvodi u organizacijama izvan sustava visokog obrazovanja, a s kojima Filozofski fakultet u Rijeci ima sklopljen ugovor o izvođenju stručne prakse. Sve detalje oko realizacije stručne prakse uređuje Pravilnik o sveučilišnim bazama UNIRI.

OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA

Nakon uspješno izvršenih obveza predviđenih ovim programom, studenti će biti sposobni:

1. Snalaziti se u radnim procesima institucije – stručne baze.
2. Prilagođavati se radnom okruženju i orijentaciji ka budućem zaposlenju.
3. Primijeniti usvojeno teorijsko znanje u praktičnom dijelu koji se dotiče uz područje obavljanja stručne prakse.
4. Kreirati vlastiti projekt pod stručnim vodstvom mentora.
5. Samostalno izložiti rezultate rada na stručnoj praksi u obliku projekta.

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
			X
Terenska nastava	**Laboratorijski rad**	**Mentorski rad**	**Ostalo**
			X

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	1	**0**
Aktivnost u nastavi	0,5	**10**
Praktičan rad	0,75	**40**
Projekt	0,75	**50**

UKUPNO	3	100

Opće informacije:

<u>Varijanta 1 bez završnog ispita</u>

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

Literaturu određuje mentor iz prihvatne institucije – stručne baze, a odnosi se na zakone, pravilnike i propise vezane uz djelatnost institucije u kojoj se odvija praksa.

IZBORNA LITERATURA

Literaturu određuje mentor iz prihvatne institucije – stručne baze, a odnosi se na zakone, pravilnike i propise vezane uz djelatnost institucije u kojoj se odvija praksa.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti su obvezni redovito pohađati nastavu.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

- Usmeno
- Pismeno:
  a) oglasna ploča Odsjeka za povijest Filozofskog fakulteta u Rijeci
  b) web stranice Odsjeka za povijest Filozofskog fakulteta u Rijeci
  c) preko sustava Merlin

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Termini konzultacija; e-mail, sustav Merlin

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Nema.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Studenti su obavezni redovito pohađati te aktivno sudjelovati u stručnoj praksi. Studenti su obavezni izvršiti sve radne zadatke u dogovoru s mentorom/voditeljem stručne prakse u prihvatnoj instituciji. Studenti su obavezni podnijeti Izvještaj/Dnevnik prakse.

Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.

ISPITNI ROKOVI

Zimski	4. i 25. 2. 2027. g. u 10 h
Ljetni	24. 6. i 15. 7. 2027. g. u 10 h
Jesenski	1. i 16. 9. 2027. g. u 10 h

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	**NAZIV TEME**
I.	Stručna praksa.
II.	Stručna praksa.
III.	Stručna praksa.
IV.	Stručna praksa.
V.	Stručna praksa.
VI.	Stručna praksa.
VII.	Stručna praksa.
VIII.	Stručna praksa.
IX.	Stručna praksa.
X.	Stručna praksa.
XI.	Stručna praksa.
XII.	Stručna praksa.
XIII.	Stručna praksa.
XIV.	Stručna praksa.
XV.	Stručna praksa.

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	**SADRŽAJ**	**AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)**	**METODE VREDNOVANJA**
Snalaziti se u radnim procesima institucije – stručne baze.	Stručna praksa u prihvatnoj instituciji; rad s mentorom.	Individualni rad; rad u grupi; izrada i prezentacija projekta.	Zadaci izvedbe; izlaganje; prezentacija.
Prilagođavati se radnom okruženju i orijentaciji ka budućem zaposlenju.	Stručna praksa u prihvatnoj instituciji; rad s mentorom.	Individualni rad; rad u grupi; izrada i prezentacija projekta.	Zadaci izvedbe; izlaganje; prezentacija.
Primijeniti usvojeno teorijsko znanje u praktičnom dijelu koji se dotiče uz područje obavljanja stručne prakse.	Stručna praksa u prihvatnoj instituciji; rad s mentorom.	Individualni rad; rad u grupi; izrada i prezentacija projekta.	Zadaci izvedbe; izlaganje; prezentacija.
Kreirati vlastiti projekt pod stručnim vodstvom mentora.	Stručna praksa u prihvatnoj instituciji; rad s mentorom.	Individualni rad; rad u grupi; izrada i prezentacija projekta.	Zadaci izvedbe; izlaganje; prezentacija.
Samostalno izložiti rezultate rada na stručnoj praksi u obliku projekta.	Stručna praksa u prihvatnoj instituciji; rad s mentorom.	Individualni rad; rad u grupi; izrada i prezentacija projekta.	Zadaci izvedbe; izlaganje; prezentacija.

S V E U Č I L I Š T E U R I J E C I
Filozofski fakultet

Sveučilišna avenija 4
51 000 Rijeka
Hrvatska

tel. (051) 265-600 | (051) 265-602
dekanat@ffri.hr
www.ffri.uniri.hr

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	**Naslijeđe antike – materijalna baština na istočnom Jadranu**
Studij	Sveučilišni diplomski studij *Povijest* (dvopredmetni); Sveučilišni diplomski studij *Povijest i interpretacija baštine* (dvopredmetni)
Semestar	I., III.
Akademska godina	2026./2027.
Broj ECTS-a	3
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne
Nositelj kolegija	izv. prof. dr. sc. Lucijana Šešelj; doc. dr. sc. Feđa Milivojević
Kabinet	F-439
Vrijeme za konzultacije	Dostupno na mrežnim stranicama Odsjeka
Telefon	051/265-734
e-mail	feda.milivojevic@uniri.hr
Suradnik na kolegiju	
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	
Telefon	
e-mail	

II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA

SADRŽAJ KOLEGIJA

Pregled antičke povijesti Jadrana i problemi njezine interpretacije. Upoznavanje s materijalnom baštinom antike, poput urbanizma, razvoja gradova, bedema (proces kastrizacije), vojnih logora, javnih i privatnih objekata arhitekture, te pojedinačnih artefakata.
Upoznavanje s materijalnom baštinom i kako ona oblikuje kulturu: poput pismenosti, latiniteta, mitova, religije, prava, komunikacija i trgovačke razmjene, kultivacije sredozemne polikulture kao posebnog vida ekonomije, upotreba novca, tehnoloških i umjetničkih dostignuća, tehnike gradnje, skulptura, oblikovanje krajolika.
Upoznavanje s elementima grčke kolonizacije i romanizacije na ovaj prostor, te kako njihov kulturni utjecaj formira specifičnu materijalnu baštinu antike i njen razvoj do srednjovjekovnog perioda na ovom prostoru, s naglaskom na formiranje identiteta kroz materijalnu baštinu.
Viđenje antičke baštine hrvatskog prostora kroz prizmu modernih tehnologija i mogućnosti interpretacije.

OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA

Nakon odslušanog i položenog kolegija studenti će biti sposobni: definirati i opisati osnovne pojmove materijalne baštine i pripadajuće probleme iz antičke povijesti Jadrana; opisati i objasniti antičku geografiju i topografiju hrvatskog dijela Jadrana; suvereno vladati dostupnim informacijama o materijalnoj baštini antike na istočnom Jadranu i koristeći povijesne i interpretacijske metode samostalno istraživati, te interpretirati materijalnu baštinu na suvremen način, njene predmete i procese unutar zadanih konteksta; korištenjem metoda i tehnika interpretacije baštine bit će sposobni za kreiranje novih sadržaja i njihovu prezentaciju.

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X		X	X

Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	1	**0**
Aktivnost na nastavi	0,5	**20**
Samostalan rad	0,5	**30**
Referat i projekt	1	**50**
UKUPNO	**3**	**100**

Opće informacije:

<u>Varijanta 2 bez završnog ispita</u>

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

Cambi, N., 2002., Antika, Zagreb.
Katičić, R., 1995., Illyricum mythologicum, Zagreb.
Stotinu hrvatskih arheoloških nalazišta, Zagreb, 2006.
Suić, M., Antički grad na istočnom Jadranu, Zagreb, 1976. ili 2003.
Šašel Kos, M. Appian and Illyricum, Ljubljana, 2005.
Antički Grci na tlu Hrvatske, katalog izložbe, Galerija Klovićevi dvori, Zagreb, 2010.

IZBORNA LITERATURA

1. Kirigin, B., The Greeks in Central Dalmatia: Some New Evidence, Greek Colonists and Native Populations, Canberra – Oxford, 1990, 291-321.
2. Matijašić, R., Hrvatske zemlje u antici do cara Dioklecijana, Zagreb, 2009.
3. Matijašić, R., Povijest hrvatskih zemalja u kasnoj antici od Dioklecijana do Justinijana, Zagreb, 2012.
4. Robert Matijašić, Gospodarstvo antičke Istre, arheološki ostaci kao izvori za poznavanje društveno-gospodarskih odnosa u Istri u antici (I. st. pr. Kr.-III. st. posl. Kr.), Pula, 1988.
5. Antička Salona (ur. N. Cambi), Književni krug, Split, 1991.
6. Jagoda Meder, Podni mozaici u Hrvatskoj od 1. do 6. stoljeća, Zagreb, 2003.
7. Nalazi rimske vojne opreme u Hrvatskoj (Finds of the Roman military equipment in Croatia), katalog izložbe, Arheološki muzej Zagreb, Zagreb, 2010.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti su dužni biti nazočni na 70% predavanja.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

- Usmeno
- Pismeno:
  a) oglasna ploča Odsjeka za povijest Filozofskog fakulteta u Rijeci
  b) web stranice Odsjeka za povijest Filozofskog fakulteta u Rijeci
  c) preko sustava Merlin

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Termini konzultacija; e-mail, sustav Merlin

NAČIN POLAGANJA ISPITA

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE
Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.

ISPITNI ROKOVI	
Zimski	1. i 15. 2. 2027.
Ljetni	28. 6. i 12. 7. 2027.
Jesenski	2. i 16. 9. 2027.

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	**NAZIV TEME**
I. tjedan	Uvodno predavanje. Ciljevi, ishodi, metodologija. Što je materijalna baština i kako je proučavamo.
II. tjedan	Antička povijest Jadrana: pregled i problemi interpretacije. Izvori. Arheologija vs. historiografija.
III. tjedan	Grčka kolonizacija Jadrana. Osnivanje kolonija i njihov kulturni i gospodarski utjecaj.
IV. tjedan	Rimska osvajanja i tzv. “romanizacija” prostora.
V. tjedan	Urbanizam i razvoj gradova. Municipiji i kolonije.
VI. tjedan	Javni vs privatni objekti arhitekture. Kuće, vile, forumi, terme, amfiteatri.
VII. tjedan	Obrambeni sustavi i proces kastrizacije. Bedemi, utvrde, vojni logori i vojna infrastruktura (ceste).
VIII. tjedan	Artefakti kao svjedočanstva kulture. Skulptura, epigrafika, numizmatika.
IX. tjedan	Religija, mitovi i pravo. Kulturni slojevi i prijenos identiteta kroz materijalnu baštinu.
X. tjedan	Ekonomija i sredozemna polikultura: trgovina, komunikacije, novac, tehnologije.
XI. tjedan	Krajolik i baština. Oblikovanje prostora, poljoprivredne tehnike, infrastrukturni sustavi.
XII. tjedan	Od antike do srednjeg vijeka. (Dis)kontinuiteti i oblikovanje identiteta.
XIII. tjedan	Moderne tehnologije u proučavanju i prezentaciji baštine. GIS, 3D rekonstrukcije, digitalna interpretacija.
XIV tjedan	Studije slučaja i završna rasprava. Predstavljanje studentskih istraživačkih projekata.
XV. tjedan	Studije slučaja i završna rasprava. Predstavljanje studentskih istraživačkih projekata.
Napomena: nastavnik zadržava pravo da tijekom semestra u dogovoru sa studentima, ukoliko pokažu želju za obradom neke druge teme, izmijeni dio predavanja.	

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	**SADRŽAJ**	**AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)**	**METODE VREDNOVANJA**
Definirati i opisati osnovne pojmove materijalne baštine i pripadajuće probleme iz antičke povijesti Jadrana	Pregled antičke povijesti Jadrana i problemi njezine interpretacije. Upoznavanje s materijalnom baštinom antike, poput urbanizma, razvoja gradova, bedema (proces kastrizacije), vojnih logora, javnih i privatnih objekata	Predavanje.	Sudjelovanje u raspravi.
Opisati i objasniti antičku geografiju i topografiju hrvatskog dijela Jadrana		Predavanje. Rasprava. Samostalan rad.	Referat i projekt. Sudjelovanje u raspravi.
Suvereno vladati		Predavanje.	Referat i projekt.

dostupnim informacijama o materijalnoj baštini antike na istočnom Jadranu	arhitekture, te pojedinačnih artefakata. Upoznavanje s materijalnom baštinom i kako ona oblikuje kulturu: poput pismenosti, latiniteta, mitova, religije, prava, komunikacija i trgovačke razmjene, kultivacije sredozemne polikulture kao posebnog vida ekonomije, upotreba novca, tehnoloških i umjetničkih dostignuća, tehnike gradnje, skulptura, oblikovanje krajolika. Upoznavanje s elementima grčke kolonizacije i romanizacije na ovaj prostor, te kako njihov kulturni utjecaj formira specifičnu materijalnu baštinu antike i njen razvoj do srednjovjekovnog perioda na ovom prostoru, s naglaskom na formiranje identiteta kroz materijalnu baštinu. Viđenje antičke baštine hrvatskog prostora kroz prizmu modernih tehnologija i mogućnosti interpretacije.	Rasprava. Samostalan rad.	Sudjelovanje u raspravi.
Koristeći povijesne i interpretacijske metode samostalno istraživati, te interpretirati materijalnu baštinu na suvremen način, njene predmete i procese unutar zadanih konteksta		Predavanje. Rasprava. Samostalan rad.	Referat i projekt. Sudjelovanje u raspravi.
Korištenjem metoda i tehnika interpretacije baštine bit će sposobni za kreiranje novih sadržaja i njihovu prezentaciju		Predavanje. Rasprava. Samostalan rad.	Referat i projekt. Sudjelovanje u raspravi.

S V E U Č I L I Š T E U R I J E C I
Filozofski fakultet

Sveučilišna avenija 4
51 000 Rijeka
Hrvatska

tel. (051) 265-600 | (051) 265-602
dekanat@ffri.hr
www.ffri.uniri.hr

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	**Povijest helenizma**
Studij	Sveučilišni diplomski studij *Povijest* (dvopredmetni); Sveučilišni diplomski studij *Povijest i interpretacija baštine* (dvopredmetni)
Semestar	I., III.
Akademska godina	2026./2027.
Broj ECTS-a	3
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne
Nositelj kolegija	izv. prof. dr. sc. Lucijana Šešelj; doc. dr. sc. Feđa Milivojević
Kabinet	F-439
Vrijeme za konzultacije	Dostupno na mrežnim stranicama Odsjeka
Telefon	051/265-734
e-mail	feda.milivojevic@uniri.hr
Suradnik na kolegiju	
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	
Telefon	
e-mail	

II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA

SADRŽAJ KOLEGIJA

Pojam helenizma, izvori, period i njegovi problemi. Aleksandrovi nasljednici. Makedonija i Grčka. Helenistička Sparta. Ptolemejski Egipat. Seleukidsko kraljevstvo. Pergamsko kraljevstvo. Helenistička umjetnost i znanost. Rim i Grčka. Helenizam na Jadranu i njegovom neposrednom zaleđu. Rim, Makedonija i Sirija. Helenistička ekonomija. Delos.

OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA

Nakon odslušanog i položenog kolegija studenti će biti sposobni: procjenjivati i zaključivati o problemima i raspravama koji postoje kod proučavanja helenističke povijesti; koristiti metodologije koje se koriste u istraživanju ove problematike; analizirati povijesne izvore, te kritički razmišljati o povijesnoj problematici.

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X		X	
Terenska nastava	**Laboratorijski rad**	**Mentorski rad**	**Ostalo**

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	1	**0**
Aktivnost na nastavi	0,5	**20**
Kontinuirana provjera znanja	0,5	**30**
ZAVRŠNI ISPIT	1	**50**
UKUPNO	**3**	**100**

Opće napomene:

Varijanta 1 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

Graham Shipley, The Greek World after Alexander 323-30 BC, London & New York, 2000.

IZBORNA LITERATURA

Povijest 3, Helenizam i rimska republika (ur. E.Cravetto/I.Goldstein), Zagreb 2007.
Theodore Vrettos, Aleksandrija: grad zapadne misli, Zagreb, 2003.
Ranovič A.B., *Helenizam i njegova istorijska uloga*, Veselin Masleša, Sarajevo, 1962.

Napomena: u sklopu seminara studentima će biti dodijeljeni odgovarajući tekstovi na kojima će moći raditi povijesne analize.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti su dužni biti nazočni na 70% predavanja.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

- Usmeno
- Pismeno:
  a) oglasna ploča Odsjeka za povijest Filozofskog fakulteta u Rijeci
  b) web stranice Odsjeka za povijest Filozofskog fakulteta u Rijeci
  c) preko sustava Merlin

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Termini konzultacija; e-mail, sustav Merlin

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Pismeno.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.

ISPITNI ROKOVI

Zimski	1. i 15. 2. 2027.
Ljetni	28. 6. i 12. 7. 2027.
Jesenski	2. i 16. 9. 2027.

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
I. tjedan	Pojam helenizma, izvori, period i njegovi problemi.
II. tjedan	Aleksandrovi nasljednici.

III. tjedan	Helenistička vojska i karakteristike ratovanja u helenističko vrijeme.
IV. tjedan	Makedonija i Grčka.
V. tjedan	Ptolemejski Egipat.
VI. tjedan	**Kontinuirana provjera znanja**
VII. tjedan	Seleukidsko kraljevstvo.
VIII. tjedan	Pergamsko kraljevstvo.
IX. tjedan	Manja istočna kraljevstva: Bitinija, Pont, Paflagonija, Galacija, Bosporsko kraljevstvo i crnomorski gradovi-države.
X. tjedan	Helenizam na Jadranu i njegovom neposrednom zaleđu.
XI. tjedan	Rimska intervencija i posljedice za Ilirik, Grčku, Makedoniju, Siriju i Egipat.
XII. tjedan	Život u helenističkom svijetu: gradovi, žene, stranci i identiteti.
XIII. tjedan	Helenistička religija, kraljevska ideologija i kult vladara.
XIV tjedan	Helenistička ekonomija: Rodos kao pomorska sila i Delos kao trgovačko središte Sredozemlja.
XV. tjedan	Helenistička umjetnost i znanost.
Napomena: nastavnik zadržava pravo da tijekom semestra u dogovoru sa studentima, ukoliko pokažu želju za obradom neke druge teme, izmijeni dio predavanja.	

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	**SADRŽAJ**	**AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)**	**METODE VREDNOVANJA**
Procjenjivati i zaključivati o problemima i raspravama koji postoje kod proučavanja helenističke povijesti.	Pojam helenizma, izvori, period i njegovi problemi. Aleksandrovi nasljednici. Makedonija i Grčka. Helenistička Sparta. Ptolemejski Egipat. Seleukidsko kraljevstvo. Pergamsko kraljevstvo. Helenistička umjetnost i znanost. Helenizam na Jadranu i njegovom neposrednom zaleđu. Rim i Grčka. Rim, Makedonija i Sirija. Helenistička ekonomija. Delos	Predavanje. Rasprava.	Sudjelovanje u raspravi. Kolokvij. Završni pismeni ispit.
Koristiti metodologije koje se koriste u istraživanju problematike helenističke povijesti.		Predavanje. Rad na različitim tipovima izvora i upoznavanje s odgovarajućom metodologijom (samostalno i rad u grupi). Rasprava.	Sudjelovanje u raspravi.
Analizirati povijesne izvore.		Predavanje. Rad na izvornim tekstovima (samostalno i rad u grupi). Rasprava.	Sudjelovanje u raspravi.
Kritički razmišljati o povijesnoj problematici.		Rasprava.	Sudjelovanje u raspravi. Kolokvij. Završni pismeni ispit

S V E U Č I L I Š T E U R I J E C I
Filozofski fakultet

Sveučilišna avenija 4
51 000 Rijeka
Hrvatska

tel. (051) 265-600 | (051) 265-602
dekanat@ffri.hr
www.ffri.uniri.hr

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	**Identiteti u ranosrednjovjekovnoj Europi**
Studij	Sveučilišni diplomski studij *Povijest* (dvopredmetni); Sveučilišni diplomski studij *Povijest i interpretacija baštine* (dvopredmetni)
Semestar	I., III.
Akademska godina	2026./2027.
Broj ECTS-a	3
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne
Nositelj kolegija	doc. dr. sc. Goran Bilogrivić
Kabinet	F-438
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Dostupno na mrežnim stranicama Odsjeka
Telefon	051/265-732
e-mail	goran.bilogrivic@uniri.hr
Suradnik na kolegiju	
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	
Telefon	
e-mail	

II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA

SADRŽAJ KOLEGIJA

Na kolegiju se, među ostalim, obrađuju sljedeće teme:

Definiranje i objašnjenje temeljnih pojmova - identitet i etnicitet; primordijalizam i instrumentalizam, esencijalizam i konstruktivizam.
Rimsko Carstvo i "barbarski narodi"; velike seobe plemena i naroda ili asimilacija?; "Bečka škola" i W. Goffart.
Origo gentis, tradicijske jezgre i etnogeneza; konstruiranje ranosrednjovjekovnih identiteta kroz povijesne narative.
Etnički identiteti u germanskom svijetu.
Etnicitet i identitet u Bizantskome Carstvu; romanstvo, Romani i Drugi.
Slaveni; dugi kontinuitet slavenskog identiteta ili njegovo formiranje kroz prizmu Bizantskog Carstva?; sklavinije i pojedinačni slavenski identiteti.
Ranosrednjovjekovni identiteti i arheologija; materijalna kultura i etnicitet; arheološki nalazi i njihovo tumačenje u kontekstu identiteta; materijalni "dokazi" etniciteta?; poganstvo – kršćanstvo.
Genetička i antropološka istraživanja i ranosrednjovjekovni etnicitet.
Ranosrednjovjekovni identiteti i stvaranje modernih nacionalnih država; traganje za drevnim korijenima naroda; (zlo)upotreba ranosrednjovjekovnih identiteta u suvremene političke svrhe.
Rodni, religijski i drugi društveni identiteti.
Posebna pozornost bit će posvećena problematici i pitanjima formiranja ranosrednjovjekovnog hrvatskog identiteta: prikaz tradicionalnih tumačenja podrijetla i doseobe Hrvata; analiza sačuvanih izvora i dekonstrukcija modernih narativa; etnogeneza, postmodernizam i novi pristupi.

OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA

Po odslušanom kolegiju studenti će biti sposobni:
- objasniti i razlikovati najnovije teorije i promišljanja o ranosrednjovjekovnim etničkim identitetima
- kritički vrednovati izvore i sekundarnu historiografsku literaturu
- prepoznati pojedine načine na koje se ranosrednjovjekovni identiteti upotrebljavaju u političke svrhe te ih dekonstruirati u odnosu na primarne izvore

- argumentirano raspravljati o različitim problemima vezanima uz ranosrednjovjekovne identitete i donositi samostalne zaključke

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X		X	X
Terenska nastava	**Laboratorijski rad**	**Mentorski rad**	**Ostalo**
		X	X

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	1	**0**
Aktivnost u nastavi	0,2	**12**
Kontinuirana provjera znanja 1	0,4	**24**
Kontinuirana provjera znanja 2	0,4	**24**
Esej	1	**40**
UKUPNO	**3**	**100**

Opće napomene:

Tijekom semestra se pišu dva kolokvija, prisustvovanje kojima je obavezno.

Studenti su obavezni napisati esej na temu u okviru kolegija koju odabiru u dogovoru s mentorom te ga predati do zadanog roka, pridržavajući se detaljnih uputa za izradu eseja koje će biti prezentirane na nastavi i potom dostupne na Merlinu.

Varijanta 2 bez završnog ispita

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

BORRI, Francesco, "White Croatia and the arrival of the Croats: an interpretation of Constantine Porphyrogenitus on the oldest Dalmatian history", *Early Medieval Europe*, 19/2, 2011., str. 204-231.

BUDAK, Neven, "Razvitak hrvatskog etničkog identiteta", u: Z. Nikolić Jakus (ur.), *Nova zraka u europskom svjetlu. Hrvatske zemlje u ranome srednjem vijeku (oko 550 – oko 1150)*, Zagreb: Matica hrvatska, 2015., str. 73-88.

CURTA, Florin, "The Making of the Slavs. Slavic Ethnogenesis Revisited", u: J. Repič - A. Bartulović - K. Sajovec Altshul (ur.), *MESS and RAMSES II, Mediterranean Ethnological Summer School. Vol. 7.*, Ljubljana, 2008., str. 277-307.

CURTA, Florin, "Migration and common Slavic. Critical remarks of an archaeologist", *Linguistica Brunensia*, 72/2, 2024., str. 41-56.

DZINO, Danijel, "Novi pristupi izučavanju ranog hrvatskog identiteta", *Radovi Zavoda za hrvatsku povijest*, 41, 2009, str. 33-54.

GARIPZANOV, Ildar – GEARY, Patrick J. – URBAŃCZYK, Przemisław (ur.), *Franks, Northmen and Slavs: Identities and State Formation in Early Medieval Europe*, Turnhout: Brepols, 2008. (odabrana poglavlja)

GILLETT, Andrew (ur.), *On Barbarian Identity. Critical Approaches to Ethnicity in the Early Middle Ages*, Turnhout: Brepols, 2002. (odabrana poglavlja)

LÓPEZ QUIROGA, J., KAZANSKI, M., IVANIŠEVIĆ, V. (ur.), *Entangled Identities and Otherness in Late Antique and Early Medieval Europe*, Oxford: BAR Publishing, 2017. (odabrana poglavlja)
NOBLE, Thomas F. X. (ur.), *From Roman Provinces to Medieval Kingdoms*, London – New York: Routledge, 2006. (odabrana poglavlja)
PETKOVIĆ, Nikola, *O čemu govorimo kada govorimo o identitetu?*, Zagreb: Disput, 2020. (odabrana poglavlja)
PLETERSKI, Andrej, " Etnogeneza Slavena – metode i proces", *Starohrvatska prosvjeta*, 40, 2013., str. 8-32.
SEKULIĆ, Duško, "Etničnost kao društvena konstrukcija", *Migracijske i etničke teme*, 23/4, 2007., str. 347-372.
I drugi odabrani članci i poglavlja.

IZBORNA LITERATURA

BAK, J., JARNUT, J., MONNET, P., SCHNEIDEMÜLLER, B. (ur.), *Gebrauch und Missbrauch des Mittelalters, 19.–21. Jahrhundert / Uses and Abuses of the Middle Ages: 19th-21st Century*, München: Wilhelm Fink, 2009.
BILOGRIVIĆ, Goran, "Urne, Slaveni i Hrvati. O paljevinskim grobovima i doseobi u 7. stoljeću", *Zbornik Odsjeka za povijesne znanosti Zavoda za povijesne i društvene znanosti HAZU*, 36, 2018., str. 1-17.
BRUBAKER, L., SMITH, J. M. H. (ur.) *Gender in the Early Medieval World: East and West, 300-900*, Cambridge: Cambridge University Press, 2004.
BUDAK, Neven (ur.), *Etnogeneza Hrvata*, Zagreb: Školska knjiga, 1995.
ČIČAK-CHAND, Ružica – KUMPES, Josip, *Etničnost, nacija, identitet: Hrvatska i Europa*, Zagreb: Naklada Jesenski i Turk – Hrvatsko sociološko društvo, 1998.
DZINO, Danijel, *Becoming Slav, Becoming Croat: Identity transformations in post-Roman Dalmatia*, Leiden – Boston: Brill, 2010.
FRIEDRICH, M., HARLAND, J. M. (ur.), *Interrogating the 'Germanic'. A Category and its Use in Late Antiquity and the Early Middle Ages*, Berlin – Boston: de Gruyter, 2021.
GEARY, Patrick J., *The Myth of Nations: The Medieval Origins of Europe*, Princeton – Oxford: Princeton University Press, 2002.
GEARY, P., KLANICZAY, G. (ur.), *Manufacturing Middle Ages: Entangled History of Medievalism in Nineteenth-Century Europe*, Leiden – Boston: Brill, 2013.
HERŠAK, Emil (ur.), *Etničnost i povijest*, Zagreb: Institut za migracije i narodnosti – Naklada Jesenski i Turk – Hrvatsko sociološko društvo, 1999.
MALEŠEVIĆ, Siniša, *Sociologija etniciteta*, Beograd: Fabrika knjiga, 2009. (odabrana poglavlja)
MARGETIĆ, Lujo, *Dolazak Hrvata*, Split: Književni krug, 2001.
STOURAITIS, Ioannis, "Byzantine Romanness: From geopolitical to ethnic conceptions", u: W. Pohl *et al.* (ur.), *Transformations of Romanness. Early Medieval Regions and Identities*, Berlin – Boston: de Gruyter, 2018., str. 123-139.
I drugi odabrani članci i poglavlja.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti su obavezni prisustvovati na 70% sati. Prisutnost na nastavi mora biti aktivna. To znači da se od studenata očekuje da dolaze spremni na nastavu i da odrade sve prethodno zadane obaveze i zadatke. Za svako će im predavanje biti dodijeljena određena literatura koju će morati pročitati, kako bi ju mogli sažeto usmeno predstaviti i o njoj raspravljati.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Merlin, oglasna ploča, web stranice, elektronička pošta.

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Studenti mogu kontaktirati nastavnika:
- osobno u vrijeme konzultacija
- elektroničkom poštom

NAČIN POLAGANJA ISPITA

-

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.

ISPITNI ROKOVI	
Zimski	8. i 22. 2. 2027. g. u 11:00 h
Ljetni	17. 6. i 1. 7. 2027. g. u 11:00 h
Jesenski	24. 8. i 7. 9. 2027. g. u 11:00 h

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
1.	Uvod u kolegij.
2.	Identitet i etnicitet – temeljni pojmovi i koncepti. (tekstovi 01)
3.	Velika seoba naroda i etnogeneza. (02)
4.	Barbarski identiteti na Zapadu – Romani i Germani. (03)
5.	Slaveni i slavenizacija. (04)
6.	Etnicitet i identitet u Bizantskome Carstvu. (05) **Rok za prijavu teme eseja.**
7.	**Kolokvij 1**
8.	Rodni, religijski i drugi društveni identiteti. (06)
9.	Ranosrednjovjekovni identiteti i arheologija. (07)
10.	Genetička i antropološka istraživanja i ranosrednjovjekovni etnicitet. (08)
11.	Ranosrednjovjekovni identiteti i moderne nacije. (09)
12.	Identiteti u ranosrednjovjekovnoj Hrvatskoj I. (10)
13.	**Kolokvij 2**
14.	Identiteti u ranosrednjovjekovnoj Hrvatskoj II. (11) **Rok za predaju eseja.**
15.	Zaključna rasprava.

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Objasniti i razlikovati najnovije teorije i promišljanja o ranosrednjovjekovnim etničkim identitetima.	Definiranje i objašnjenje temeljnih pojmova - identitet i etnicitet; primordijalizam i instrumentalizam, esencijalizam i konstruktivizam. Rimsko Carstvo i "barbarski narodi"; velike seobe plemena i naroda ili asimilacija?; "Bečka škola" i W. Goffart. Origo gentis, tradicijske jezgre i etnogeneza; konstruiranje ranosrednjovjekovnih	- predavanja - rasprava	- kolokviji - sudjelovanje u raspravi
Kritički vrednovati izvore i sekundarnu historiografsku literaturu.		- predavanja - rasprava - rad na izvorima (samostalni i grupni) - pisanje eseja	- kolokviji - sudjelovanje u raspravi - esej
Prepoznati pojedine načine na koje se ranosrednjovjekovni identiteti upotrebljavaju u političke svrhe te ih dekonstruirati u odnosu na primarne		- predavanja - rasprava - rad na izvorima (samostalni i grupni) - pisanje eseja	- sudjelovanje u raspravi - esej

izvore.	identiteta kroz povijesne narative. Etnički identiteti u germanskom svijetu. Etnicitet i identitet u Bizantskome Carstvu; romanstvo, Romani i Drugi. Slaveni; dugi kontinuitet slavenskog identiteta ili njegovo formiranje kroz prizmu Bizantskog Carstva?; sklavinije i pojedinačna slavenski identiteti. Ranosrednjovjekovni identiteti i arheologija; materijalna kultura i etnicitet; arheološki nalazi i njihovo tumačenje u kontekstu identiteta; materijalni "dokazi" etniciteta?; poganstvo – kršćanstvo. Genetička i antropološka istraživanja i ranosrednjovjekovni etnicitet. Ranosrednjovjekovni identiteti i stvaranje modernih nacionalnih država; traganje za drevnim korijenima naroda; (zlo)upotreba ranosrednjovjekovnih identiteta u suvremene političke svrhe. Rodni, religijski i drugi društveni identiteti. Problematika formiranja ranosrednjovjekovnog hrvatskog identiteta.		
Argumentirano raspravljati o različitim problemima vezanima uz ranosrednjovjekovne identitete i donositi samostalne zaključke.		- predavanja - rasprava - pisanje eseja	- kolokviji - sudjelovanje u raspravi - esej